

Καταβολή διατροφής

Περιεχόμενο που παρέχεται από

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Τι σημαίνουν στην πράξη οι όροι «διατροφή» και «υποχρέωση διατροφής»; Ποια πρόσωπα οφείλουν να καταβάλλουν διατροφή σε άλλα πρόσωπα;

Η υποχρέωση καταβολής διατροφής απορρέει από συγγένεια εξ αίματος και εξ αγχιστείας, καθώς και από (προηγούμενο) γάμο ή από σχέση γονέα-τέκνου. Η διατροφή αποτελεί υποχρέωση συνεισφοράς στην κάλυψη του κόστους διαβίωσης του δικαιούχου (στο εξής: δικαιούχος διατροφής) παρότι ζει χωριστά.

Η υποχρέωση διατροφής που υφίσταται μεταξύ συζύγων κατά τη διάρκεια του γάμου συνεχίζεται μετά τη λύση του γάμου. Το δικαστήριο δύναται, με την απόφαση της έκδοσης διαζυγίου ή με μεταγενέστερη απόφαση, να επιδικάσει, κατόπιν αίτησης του δικαιούχου διατροφής πρώην συζύγου, διατροφή σε βάρος του ενός πρώην συζύγου και υπέρ του άλλου, εφόσον τα εισοδήματα αυτού δεν επαρκούν για την κάλυψη του κόστους διαβίωσής του (και δεν αναμένεται ευλόγως να αποκτήσει επαρκή προς τούτο εισοδήματα). Κατά τον καθορισμό του ύψους του εν λόγω επιδόματος διατροφής, ο δικαστής λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες του δικαιούχου διατροφής και τα μέσα (οικονομικούς πόρους) του άλλου πρώην συζύγου. Σημασία μπορεί να έχουν και μη οικονομικοί παράγοντες, όπως η διάρκεια του γάμου και η ηλικία του δικαιούχου διατροφής. Η μέγιστη περίοδος καταβολής διατροφής αποτελεί τα 5 έτη. Εάν ο γάμος ή η καταχωρισμένη συμβίωση διήρκεσε λιγότερο από 10 έτη, η υποχρέωση διατροφής λήγει μετά το ήμισυ της διάρκειας του γάμου ή της σχέσης συμβίωσης.

Υπάρχουν 3 εξαιρέσεις:

- Εάν οι σύζυγοι έχουν κοινά τέκνα, η διατροφή για τον (πρώην) σύζυγο διακόπτεται μόνο μετά τη συμπλήρωση του 12ου έτους της ηλικίας του μικρότερου τέκνου.
- Εάν ο γάμος διήρκεσε τουλάχιστον 15 έτη και ο δικαιούχος διατροφής λάβει σύνταξη γήρατος εντός 10 ετών, η διατροφή παύει με την έναρξη της σύνταξης.
- Εάν ο δικαιούχος διατροφής γεννήθηκε την 1η Ιανουαρίου 1970 ή πριν από την 1η Ιανουαρίου 1970, ο γάμος ή η καταχωρισμένη συμβίωση διήρκεσε περισσότερα από 15 έτη και ο δικαιούχος διατροφής δεν έχει δικαίωμα να λάβει τη σύνταξή του για περισσότερα από 10 έτη, η περίοδος διατροφής είναι 10 έτη.

Κατόπιν αιτήματος του δικαιούχου διατροφής, το δικαστήριο μπορεί να ορίσει προθεσμία εάν, λαμβανομένων υπόψη όλων των περιστάσεων της υπόθεσης, η εφαρμογή αυτών των νόμιμων προθεσμιών θα αντέβαινε στις αρχές του εύλογου και δίκαιου χαρακτήρα. Η αίτηση αυτή πρέπει να υποβληθεί εντός τριών μηνών από τη λήξη της υποχρέωσης.

Οι πρώην σύζυγοι μπορούν να συνάψουν τις δικές τους εξωδικαστικές συμφωνίες όσον αφορά τη διατροφή. Οι συμφωνίες αυτές συνήθως περιλαμβάνονται στη συμφωνία για το διαζύγιο. Στην πράξη, η συμφωνία αυτή επικυρώνεται από το δικαστήριο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας για την έκδοση του διαζυγίου ή της λύσης της καταχωρισμένης συμβίωσης. Η επικύρωση αυτή παρέχει μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου στον δικαιούχο διατροφής, δεδομένου ότι οι συμφωνίες μπορούν να εκτελεστούν από δικαστικό επιμελητή ή, σε ορισμένες περιπτώσεις, από το LBIO (Εθνικό Γραφείο Είσπραξης Διατροφών).

Τα ανωτέρω ισχύουν και όσον αφορά τη διατροφή μεταξύ πρώην καταχωρισμένων συντρόφων.

Υποχρεώσεις διατροφής γονέων και θετών γονέων

Οι γονείς πρέπει να καλύπτουν, ανάλογα με τα μέσα που διαθέτουν, τα έξοδα φροντίδας και ανατροφής των ανήλικων τέκνων. Κατά τη διάρκεια του γάμου ή της καταχωρισμένης συμβίωσης, οι θετοί γονείς υποχρεούνται επίσης να συντηρούν τα ανήλικα τέκνα του/της συζύγου ή του/της συντρόφου τους που ανήκουν στην οικογένειά τους. Οι γονείς και οι θετοί γονείς υποχρεούνται επίσης να καλύπτουν τα έξοδα διαβίωσης και σπουδών των τέκνων (και θετών τέκνων) τους ηλικίας 18 έως 21 ετών. Μετά τη συμπλήρωση του 21ου έτους της ηλικίας των παιδιών τους, οι γονείς υποχρεούνται να καταβάλουν διατροφή σε αυτά μόνον εάν είναι άπορα.

Υποχρεώσεις διατροφής του βιολογικού πατέρα/συντρόφου της μητέρας

Ο βιολογικός πατέρας του τέκνου οφείλει να καταβάλλει διατροφή για το τέκνο που έχει γεννηθεί (αλλά όχι αναγνωριστεί) από αυτόν, εφόσον το τέκνο έχει μόνο μητέρα και δεν έχει νόμιμο συγγενικό δεσμό με άλλον γονέα (με άλλα λόγια, όταν δεν υπάρχει άλλος νόμιμος γονέας). Η ίδια υποχρέωση ισχύει και για τον σύντροφο συμβίωσης μητέρας που συναινεί σε πράξη η οποία θα μπορούσε να έχει οδηγήσει στην τεκνοποίηση.

Υποχρεώσεις διατροφής μη γονέων με κοινή επιμέλεια

Ο μη γονέας που έχει την επιμέλεια τέκνου από κοινού με τον γονέα του τέκνου αυτού υπέχει υποχρέωση διατροφής έναντι του τέκνου αυτού (άρθρο 1:253w του αστικού κώδικα). Η υποχρέωση διατροφής εξακολουθεί να υφίσταται μέχρι τη συμπλήρωση του εικοστού πρώτου έτους της ηλικίας του τέκνου, όταν η κοινή επιμέλεια του τέκνου παύει λόγω της ενηλικίωσής του.

Πότε πρέπει να καταβληθούν τα έξοδα διαβίωσης:

Η υποχρέωση των γονέων και των θετών γονέων έναντι των ανήλικων και νέων ενήλικων τέκνων και θετών τέκνων τους (και οι υποχρεώσεις διατροφής που είναι ισοδύναμες με εκείνες του γονέα) υφίσταται ανεξαρτήτως ανάγκης. Σε όλες τις άλλες σχέσεις, υπάρχει μόνο δικαίωμα διατροφής για τα πρόσωπα που είναι άπορα.

Ένα πρόσωπο θεωρείται άπορο εάν δεν διαθέτει επαρκή έσοδα διαβίωσης και ούτε μπορεί ευλόγως να αναμένεται ότι θα αποκτήσει. Η υποχρέωση των γονέων και των θετών γονέων έναντι των ανήλικων και των νεαρών ενήλικων τέκνων και θετών τέκνων τους (μέχρι την ηλικία των 21 ετών) υφίσταται ακόμα κι αν οι δικαιούχοι δεν είναι άποροι. Η ανάγκη διατροφής έχει καθιερωθεί επίσης για τέκνα ηλικίας έως 21 ετών.

Πώς καθορίζεται το ποσό της διατροφής:

Τα εκ του νόμου κριτήρια για τον καθορισμό του ποσού της διατροφής είναι η ανάγκη του δικαιούχου και η ικανότητα του υπόχρεου να πληρώσει.

2 Μέχρι ποια ηλικία δικαιούται διατροφής το τέκνο; Υφίστανται διαφορετικοί κανόνες που να ρυθμίζουν τη διατροφή, αναλόγως του αν πρόκειται για ανηλίκους ή ενηλίκους;

Στην περίπτωση τέκνων κάτω των 18 ετών (ανήλικα τέκνα), οι γονείς οφείλουν να καταβάλλουν τις δαπάνες για τη φροντίδα και ανατροφή τους. Αυτό αφορά το κόστος διαβίωσης και τις λοιπές δαπάνες που ανακύπτουν κατά την ανατροφή του τέκνου, όπως τις δαπάνες εκπαίδευσης και ψυχαγωγίας. Οι γονείς οφείλουν να καλύπτουν τις δαπάνες φροντίδας και ανατροφής ανάλογα με τα μέσα που διαθέτουν. Η υποχρέωση αυτή ισχύει ακόμα και αν το τέκνο διαθέτει τα δικά του μέσα και/ή εισοδήματα.

Στην περίπτωση τέκνων ηλικίας 18, 19 ή 20 ετών («νέοι ενήλικες»), οι γονείς είναι υπεύθυνοι για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης και εκπαίδευσης. Η έννοια του κόστους διαβίωσης και εκπαίδευσης είναι η ίδια με αυτή του κόστους για τη φροντίδα και την ανατροφή κατά την παιδική ηλικία. Η υποχρέωση αυτή ισχύει ακόμα και αν τα τέκνα έχουν τα δικά τους μέσα και/ή εισοδήματα. Ωστόσο, τυχόν διαρθρωτικό εισόδημα του τέκνου καθορίζει σε τι βαθμό έχει ανάγκη από διατροφή.

Στην περίπτωση των τέκνων ηλικίας 21 ετών και άνω, οι γονείς έχουν υποχρέωση διατροφής έναντι αυτών μόνον εάν το τέκνο έχει ανάγκη διατροφής και δεν είναι σε θέση να φροντίσει τον εαυτό του, για παράδειγμα, σε περίπτωση σωματικής ή διανοητικής αναπηρίας.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε αρμόδια αρχή ή σε δικαστήριο προκειμένου να τύχω διατροφής; Ποια είναι τα κύρια χαρακτηριστικά της διαδικασίας;

Το ποσό που υποχρεούται να καταβάλει ο υπόχρεος διατροφής μπορεί είτε να καθοριστεί από τα ίδια τα μέρη και να αναφέρεται σε συμφωνία είτε να καθοριστεί από το δικαστήριο με δικαστική απόφαση.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας έκδοσης διαζυγίου, συνήθως καλείται το δικαστήριο να αποφανθεί σχετικά με τη διατροφή του πρώην συζύγου ή του τέκνου.

4 Μπορεί να υποβληθεί αίτηση διατροφής για λογαριασμό συγγενούς (σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, έως ποιου βαθμού) ή ανηλίκου;

Η αίτηση πρέπει να υποβληθεί από τον δικηγόρο του δικαιούχου διατροφής. Η υποβολή της αίτησης χωρίς δικηγόρο δεν επιτρέπεται. Τα ανήλικα τέκνα εκπροσωπούνται στο δικαστήριο από τον νόμιμο αντιπρόσωπό τους (συνήθως γονέα).

5 Αν σκοπεύω να προσφύγω στη δικαιοσύνη, πώς μπορώ να γνωρίζω ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο;

Αρμοδιότητα για όλη την επικράτεια

Όσον αφορά την εθνική δικαιοδοσία των δικαστηρίων των Κάτω Χωρών, σε υποθέσεις διατροφής αρμόδιο σε πρώτο βαθμό είναι: το δικαστήριο του τόπου κατοικίας είτε του αιτούντος (ενός από τους αιτούντες) είτε ενός εκ των διαδίκων που αναφέρονται στην αίτηση ή, ελλείψει τόπου κατοικίας ενός εκ των διαδίκων αυτών, το δικαστήριο του τόπου πραγματικής διαμονής ενός από τους διαδίκους. Έφεση μπορεί να ασκηθεί ενώπιον εφετείου στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται το εν λόγω δικαστήριο.

Διεθνής δικαιοδοσία εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Από τις 18 Ιουνίου 2011 ισχύει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 4/2009 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων και τη συνεργασία σε θέματα υποχρεώσεων διατροφής όσον αφορά τις υποχρεώσεις διατροφής εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο κανονισμός θεσπίζει τις διατάξεις σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία του δικαστηρίου.

Η βασική ρύθμιση του κανονισμού για τις υποχρεώσεις διατροφής βρίσκεται στο άρθρο 3, στο οποίο ορίζονται τέσσερις πιθανές βάσεις δικαιοδοσίας:

- το δικαστήριο του τόπου της συνήθους διαμονής του υπόχρεου διατροφής, ή
- το δικαστήριο του τόπου της συνήθους διαμονής του δικαιούχου διατροφής, ή
- ως επικουρική αρμοδιότητα: το δικαστήριο που έχει δικαιοδοσία όσον αφορά την οικογενειακή κατάσταση ενός προσώπου (π.χ. καταγωγή, λύση του γάμου), ή
- επίσης ως επικουρική αρμοδιότητα: το δικαστήριο που έχει διεθνή δικαιοδοσία όσον αφορά τη γονική μέριμνα.

Οι διάδικοι μπορούν επίσης, με κοινή συμφωνία, να επιλέξουν τη διεθνή δικαιοδοσία βάσει ορισμένων κρίσιμων στοιχείων. Για την εφαρμογή του κανονισμού για τις υποχρεώσεις διατροφής δεν απαιτείται ο τόπος συνήθους διαμονής του εναγομένου να βρίσκεται στην επικράτεια κράτους μέλους. Η ιθαγένεια των διαδίκων είναι επίσης άνευ σημασίας.

Δεδομένου ότι οι κανόνες δικαιοδοσίας του κανονισμού δεν περιορίζονται πλέον στις περιπτώσεις όπου ο εναγόμενος έχει την κατοικία του στην ΕΕ, εφαρμόζονται πάντοτε στις Κάτω Χώρες.

Διεθνής δικαιοδοσία εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Όσον αφορά τη διεθνή δικαιοδοσία των δικαστηρίων των Κάτω Χωρών εκτός του πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ισχύουν τα ακόλουθα. Εάν ο εναγόμενος κατοικεί εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αρμόδιο είναι το δικαστήριο των Κάτω Χωρών σύμφωνα με τον κώδικα πολιτικής δικονομίας. Το δικαστήριο των Κάτω Χωρών που έχει αρμοδιότητα για το διαζύγιο εξουσιοδοτείται στη συνέχεια να προβεί σε προσωρινές ρυθμίσεις όσον αφορά το διαζύγιο ή συμπληρωματικές διατάξεις, όπως το επίδομα διατροφής ή η συνέχιση της παραμονής στην οικογενειακή στέγη. Το δικαστήριο των Κάτω Χωρών είναι επίσης αρμόδιο να αποφανθεί επί ανεξάρτητης αγωγής διατροφής εάν:

- είτε ο ενάγων είτε ένα ή περισσότερα ενδιαφερόμενα μέρη που αναφέρονται στην αγωγή ζουν στις Κάτω Χώρες·
- κατά τα λοιπά, η υπόθεση συνδέεται επαρκώς με τη δικαιοδοσία των Κάτω Χωρών·
- οι διάδικοι επέλεξαν τη δικαιοδοσία των δικαστηρίων των Κάτω Χωρών, ή
- ο οικείος διάδικος παρασταθεί και δεν προβάλλει ένσταση έλλειψης διεθνούς δικαιοδοσίας.

6 Ως αιτών, υποχρεούμαι να χρησιμοποιήσω ενδιάμεσο για την προσφυγή στη δικαιοσύνη (π.χ. δικηγόρο, κεντρική ή τοπική αρχή, κλπ); Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης, ποια διαδικασία ακολουθείται;

Η αίτηση παροχής, μεταβολής ή παύσης διατροφής πρέπει να υποβάλλεται από δικηγόρο. Ο δικηγόρος εκπροσωπεί τον ενάγοντα ενώπιον του δικαστηρίου. Τα ονόματα και οι διευθύνσεις των δικηγόρων διατίθενται στον ιστότοπο «[Αναζήτηση δικηγόρου — Δικηγορικός Σύλλογος Κάτω Χωρών](#)».

Υπάρχει «[Ένωση δικηγόρων οικογενειακού δικαίου και διαμεσολαβητών διαζυγίου](#)», τα μέλη της οποίας ειδικεύονται, μεταξύ άλλων, σε ζητήματα διαζυγίου και διατροφής. Ειδικεύονται επίσης στη διαμεσολάβηση και σε όλα όσα αυτή περιλαμβάνει.

7 Υποχρεούμαι να καταβάλω κάποιο τέλος για την προσφυγή στη δικαιοσύνη; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, σε τι ποσό είναι πιθανόν να ανέρχεται; Αν δεν διαθέτω επαρκή οικονομικά μέσα, μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής για την κάλυψη της δαπάνης της σχετικής διαδικασίας;

Στην περίπτωση δικαστικής διαδικασίας πρέπει να καταβάλλεται συμβολή στα δικαστικά έξοδα. Πρόκειται για το τέλος γραμματείας δικαστηρίου. Επιπροσθέτως, πρέπει να καταβληθεί και η αμοιβή του δικηγόρου και του δικαστικού επιμελητή.

Εάν ο διάδικος δεν μπορεί να καταβάλει όλο το ποσό της δαπάνης δικηγόρου, μπορεί, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να τύχει νομικής συνδρομής. Πρόκειται τότε για «υπόθεση νομικής συνδρομής». Το κράτος καταβάλλει μέρος των δαπανών· ο διάδικος καταβάλλει μια «προσωπική συμβολή». Το ποσό αυτής της «προσωπικής συμβολής» εξαρτάται από το εισόδημα και τα οικονομικά μέσα του διαδίκου. Η νομική συνδρομή παρέχεται από το [Συμβούλιο Νομικής Συνδρομής](#). Ο δικηγόρος πρέπει να υποβάλει αίτηση για νομική συνδρομή στο Συμβούλιο Νομικής Συνδρομής.

Εάν χορηγηθεί νομική συνδρομή, το τέλος γραμματείας δικαστηρίου μειώνεται επίσης στις υποθέσεις διατροφής.

Το δικαίωμα νομικής συνδρομής ισχύει επίσης σε περίπτωση διασυνοριακών διαφορών, δηλ. αν ο αιτών δεν κατοικεί στις Κάτω Χώρες. Αυτό ρυθμίζεται στην ευρωπαϊκή [οδηγία για τη διασυνοριακή νομική συνδρομή](#). Μπορεί να ζητηθεί νομική συνδρομή, βάσει των άρθρων 23Α έως 23Κ του νόμου για τη νομική συνδρομή (Wet op de rechtsbijstand), μέσω του Συμβουλίου Νομικής Συνδρομής στη Χάγη, με χρήση του τυποποιημένου εντύπου που συνοδεύει την εν λόγω οδηγία, το οποίο είναι πανομοιότυπο σε όλα τα κράτη μέλη.

8 Τι είδους διατροφή είναι πιθανόν να επιδικάσει το δικαστήριο; Πώς υπολογίζεται το ποσό της διατροφής; Μπορεί να αναθεωρηθεί η απόφαση του δικαστηρίου αν οι δαπάνες διαβίωσης ή οι οικογενειακές συνθήκες μεταβληθούν; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, με ποιο τρόπο (π.χ. μέσω του συστήματος αυτόματης τιμαριθμικής προσαρμογής);

Αίτηση καθορισμού, τροποποίησης ή παραίτησης από τη διατροφή τέκνου και συντρόφου μπορεί να υποβληθεί στο δικαστήριο. Η αίτηση υποβάλλεται από δικηγόρο.

Στην απόφασή του, το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες και την οικονομική δυνατότητα των διαδίκων (οικονομικούς πόρους). Το δικαστικό σώμα διατύπωσε συστάσεις για την ομοιόμορφη πρακτική εφαρμογή αυτών των εννοιών (έκθεση σχετικά με τα [κριτήρια διατροφής](#) που δημοσιεύεται στον ιστότοπο των δικαστηρίων). Οι συστάσεις αυτές δεν έχουν ισχύ νόμου και τα δικαστήρια και οι διάδικοι μπορούν να αποκλίνουν από αυτές σε μεμονωμένες περιπτώσεις.

Τα ακόλουθα εισοδήματα και έξοδα είναι σημαντικές παράμετροι που συνυπολογίζονται στη δικαστική απόφαση:

- εισόδημα από εργασία (αποδοχές ή κέρδη από αυτοαπασχόληση)
- υποτροφίες για σπουδές
- εισόδημα από συντάξεις ή παροχές
- καταβολές μισθωμάτων
- υφιστάμενες δυνατότητες αύξησης του εισοδήματος (ικανότητα απόκτησης εισοδήματος)
- αποπληρωμές ενυπόθηκων δανείων και τόκοι
- άλλες διαρθρωτικές μηνιαίες δαπάνες
- ασφάλιστρα
- οικονομικές υποχρεώσεις προς άλλα πρόσωπα
- το ποσό των τυχόν οφειλών και η αποπληρωμή τους.

Μεταβολές του ποσού της διατροφής

Μια συμφωνία ή δικαστική απόφαση μπορεί να τροποποιηθεί με μεταγενέστερη απόφαση εάν δεν πληροί πλέον τα νομοθετικά κριτήρια λόγω μεταβολής των περιστάσεων. Ένα νέο ποσό διατροφής μπορεί επίσης να συμφωνηθεί αμοιβαία μεταξύ των μερών.

Νόμιμη τιμαριθμική αναπροσαρμογή

Κάθε έτος ο υπουργός Δικαιοσύνης καθορίζει το ποσοστό αύξησης, βάσει νόμου, της διατροφής που έχει επιδικάσει το δικαστήριο ή της συνεισφοράς που έχει οριστεί με συμφωνία. Κατά τον υπολογισμό αυτής της ποσοστιαίας αύξησης, λαμβάνονται υπόψη οι μισθολογικές εξελίξεις στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα και οι τάσεις σε άλλους τομείς. Το ποσοστό αυτό δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης των Κάτω Χωρών.

Υπάρχουν αρκετές εξαιρέσεις από την αυτόματη αναπροσαρμογή του ύψους της διατροφής. Οι διάδικοι ή το δικαστήριο μπορούν να μη λάβουν υπόψη τη θεσμοθετημένη τιμαριθμική αναπροσαρμογή ή να θεσπίσουν εναλλακτική μέθοδο τιμαριθμικής αναπροσαρμογής.

9 Πώς και σε ποιον καταβάλλεται η διατροφή;

Η διατροφή πρώην συζύγου καταβάλλεται απευθείας στον πρώην σύζυγο. Η διατροφή των ανήλικων τέκνων καταβάλλεται απευθείας στον γονέα που έχει την επιμέλεια του τέκνου. Τα νεαρά ενήλικα τέκνα εισπράττουν τα ίδια τη διατροφή.

10 Αν ο υπόχρεος σε διατροφή (οφειλέτης) δεν την καταβάλλει

οικειοθελώς, ποια μέτρα μπορούν να ληφθούν ώστε να αναγκαστεί να την καταβάλει;

Εάν η υποχρέωση διατροφής τέκνου και/ή συζύγου / καταχωρισμένου συντρόφου έχει επιδικαστεί με δικαστική απόφαση και ο υπόχρεος διατροφής αθετήσει τις υποχρεώσεις του, η επιβολή της συμμόρφωσης είναι δυνατή μέσω του [Εθνικού Γραφείου Είσπραξης Διατροφών \(LBIO\)](#) με τη μορφή παρακράτησης από τους μισθούς ή τις παροχές του υπόχρεου. Η συμμόρφωση μπορεί επίσης να επιβληθεί από τον δικαστικό επιμελητή (υπάρχουν και άλλα είδη δήμευσης). Ελλείψει δικαστικής απόφασης, η υπόθεση πρέπει να παραπεμφθεί στο δικαστήριο. Θα πρέπει να κληθεί δικηγόρος για να συνδράμει στο θέμα αυτό.

11 Παρακαλείστε να περιγράψετε με συντομία τυχόν περιορισμούς στους οποίους υπόκειται η εκτέλεση, ιδίως διατάξεις περί προστασίας του οφειλέτη καθώς και προθεσμίες παραγραφής ή αποσβεστικές προθεσμίες στο οικείο σύστημα αναγκαστικής εκτέλεσης.

Στην περίπτωση κατάσχεσης παροχών ή μισθών, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το ακατάσχετο.

Πενταετής προθεσμία παραγραφής των αξιώσεων ισχύει για τις περιπτώσεις στις οποίες δεν έχει ακόμη καθοριστεί πληρωμή με δικαστική απόφαση ή συμφωνία.

Στην περίπτωση πληρωμών διατροφής που έχουν ήδη καθοριστεί, ισχύει πενταετής προθεσμία παραγραφής για αμοιβαία συμφωνημένη διατροφή η οποία έχει καταστεί ληξιπρόθεσμη, αλλά δεν έχει καταβληθεί. Στην περίπτωση διατροφής που θεσπίζεται με δικαστική απόφαση, η προθεσμία παραγραφής για την εκτέλεσή της είναι είκοσι έτη.

12 Υπάρχει κάποιος οργανισμός ή αρχή που μπορεί να με βοηθήσει στην είσπραξη της διατροφής;

Σε περίπτωση υπερημερίας ως προς τη διατροφή τέκνου και/ή συζύγου / καταχωρισμένου συντρόφου, μπορεί να οριστεί το [Εθνικό Γραφείο Είσπραξης Διατροφών \(LBIO\)](#) ή δικαστικός επιμελητής για την επιβολή της συμμόρφωσης. Το LBIO πρέπει να εξουσιοδοτηθεί προς τούτο από τον δικαιούχο διατροφής. Το LBIO μπορεί, εάν είναι αναγκαίο, να προβεί στην είσπραξη μέσω αναγκαστικής εκτέλεσης. Το LBIO μπορεί, για παράδειγμα, να προβεί σε κατάσχεση του μισθού, των παροχών ή της ακίνητης ή κινητής περιουσίας του υπόχρεου διατροφής.

Το LBIO πρέπει να εξουσιοδοτηθεί προς τούτο από τον δικαιούχο διατροφής. Η διατροφή πρέπει να έχει καθοριστεί με δικαστική απόφαση. Η υπερημερία δεν πρέπει να ξεπερνά τους έξι μήνες κατά τον χρόνο που αναλαμβάνει το LBIO (το LBIO μπορεί να ανακτήσει εκκρεμή πληρωμή άνω των 6 μηνών εάν η απόφαση του δικαστηρίου εκδόθηκε εντός των εν λόγω 6 μηνών και επιβλήθηκε αναδρομική συνεισφορά).

Το LBIO μπορεί, εάν είναι αναγκαίο, να προβεί στην είσπραξη μέσω αναγκαστικής εκτέλεσης. Μπορεί, για παράδειγμα, να προβεί σε κατάσχεση του μισθού, των παροχών ή —μέσω δικαστικού επιμελητή— της ακίνητης ή κινητής περιουσίας του υπόχρεου διατροφής.

Η προσφυγή στο LBIO παρέχεται δωρεάν για τον δικαιούχο διατροφής. Κατά την παραλαβή αιτήματος είσπραξης γίνεται προσπάθεια, πριν από την είσπραξη που συνεπάγεται έξοδα, να διευθετηθεί το θέμα μέσω διαμεσολάβησης και/ή με την παροχή εξηγήσεων. Η προσπάθεια αυτή αποδεικνύεται επιτυχής στα τρία τέταρτα περίπου των υποθέσεων. Ωστόσο, κάθε φορά που το LBIO αναλαμβάνει την είσπραξη, ο υπόχρεος σε διατροφή αποδίδει στο LBIO τις δαπάνες είσπραξης. Το LBIO επιβάλλει συμπληρωματικό τέλος για την είσπραξη. Η επιβάρυνση αυτή ανέρχεται στο 15 % των μηνιαίων οφειλόμενων ποσών και των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων διατροφής. Τυχόν δαπάνες εκτέλεσης ανακτώνται επίσης από τον υπόχρεο σε διατροφή.

13 Μπορεί κάποιος οργανισμός (δημόσιος ή ιδιωτικός) να προκαταβάλει

τη διατροφή ολικώς ή μερικώς αντί του οφειλέτη;

Δεν είναι δυνατή η προκαταβολή διατροφής από το LBIO ή από δικαστικό επιμελητή.

14 Αν εγώ βρίσκομαι στο συγκεκριμένο κράτος μέλος και ο οφειλέτης έχει τη διαμονή του σε άλλη χώρα:

14.1 Μπορώ να τύχω της συνδρομής αρχής ή ιδιωτικού οργανισμού στο συγκεκριμένο κράτος μέλος;

Το LBIO είναι επίσης αρμόδιο για τη διεθνή είσπραξη διατροφών. Τα καθήκοντα αυτά απορρέουν από δύο συμβάσεις που έχουν υπογράψει οι Κάτω Χώρες.

Οι Κάτω Χώρες αποτελούν συμβαλλόμενο μέρος της [σύμβασης της Νέας Υόρκης της 20ής Ιουνίου 1956 περί διεκδικήσεως διατροφής στην αλλοδαπή](#) (σύμβαση της Νέας Υόρκης). Πρόκειται για σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή, στόχος της οποίας είναι η διευκόλυνση της είσπραξης διατροφής σε διεθνείς υποθέσεις. Στις χώρες που προσχώρησαν στη σύμβαση της Νέας Υόρκης, η εφαρμογή της ανατίθεται σε ένα ή περισσότερα θεσμικά όργανα. Στις Κάτω Χώρες, πρόκειται για το LBIO.

Από την 1η Αυγούστου 2014 η σύμβαση της Χάγης, της 23ης Νοεμβρίου 2007, για την είσπραξη, σε διεθνές επίπεδο, απαιτήσεων διατροφής παιδιών και άλλων μορφών οικογενειακής διατροφής ισχύει μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (μόνο εν μέρει για τη Δανία) και άλλων συμβαλλόμενων κρατών. Η σύμβαση της Χάγης αντικαθιστά τη σύμβαση της Νέας Υόρκης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών, στον βαθμό που το πεδίο εφαρμογής των δύο συμβάσεων συμπίπτει. Στις σχέσεις μεταξύ κρατών μελών της ΕΕ, υπερισχύει ο κανονισμός για τις υποχρεώσεις διατροφής [κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 4/2009].

Οι δραστηριότητες που ασκούνται από το LBIO και τα ίδια τα αλλοδαπά ιδρύματα ως κεντρικές αρχές είναι καταρχήν δωρεάν. Η κεντρική αρχή επιβαρύνεται με τα έξοδά της σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού και της σύμβασης. Η κεντρική αρχή δεν μπορεί να χρεώνει στον αιτούντα άλλες δαπάνες εκτός από τυχόν χωριστές δαπάνες που προκύπτουν από αίτηση για συγκεκριμένα μέτρα.

14.2 Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, πώς μπορώ να έλθω σε επαφή με την εν λόγω αρχή ή ιδιωτικό οργανισμό;

Εάν ζείτε ο ίδιος στις Κάτω Χώρες, επικοινωνήστε με το LBIO:

Εθνικό Γραφείο Είσπραξης Διατροφών (LBIO)

Postbus 89013009 AX Ρότερνταμ

Για να επιληφθεί το LBIO, πρέπει να υποβληθεί το έντυπο της αίτησης. Το έντυπο αυτό μπορεί να τηλεφορτωθεί από τον ιστότοπο [«Διεθνές επίδομα διατροφής»](#).

15 Αν εγώ βρίσκομαι σε άλλη χώρα και ο οφειλέτης βρίσκεται στο συγκεκριμένο κράτος μέλος:

15.1 Μπορώ να καταθέσω απευθείας αίτηση στην εν λόγω αρχή ή ιδιωτικό οργανισμό στο συγκεκριμένο κράτος μέλος;

Το LBIO εισπράττει επίσης ποσά διατροφής που οφείλονται από υπόχρεους διατροφής που διαμένουν στις Κάτω Χώρες κατόπιν αιτήματος δικαιούχων διατροφής που διαμένουν στο εξωτερικό. Οι δικαιούχοι διατροφής που βρίσκονται σε άλλο κράτος μέλος και επιδιώκουν να αξιώσουν διατροφή από υπόχρεο διατροφής που διαμένει στις Κάτω Χώρες δύνανται να επικαλεστούν το σύστημα που προβλέπεται από τη σύμβαση. Στη συνέχεια, πρέπει να υποβάλουν αίτηση στην αρχή διαβίβασης της χώρας τους, η οποία επικοινωνεί με την αρχή παραλαβής των Κάτω Χωρών (LBIO). Η αρχή παραλαβής στη συνέχεια λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την είσπραξη της διατροφής.

15.2 Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, πώς μπορώ να έλθω σε επαφή με την εν λόγω αρχή ή ιδιωτικό οργανισμό και τι είδους συνδρομή μπορώ να λάβω;

Για τα στοιχεία επικοινωνίας, βλ. απάντηση στην ερώτηση 14.2.

16 Δεσμεύεται το συγκεκριμένο κράτος μέλος από το πρωτόκολλο της Χάγης του 2007;

Ναι.

17 Αν το συγκεκριμένο κράτος μέλος δεν δεσμεύεται από το πρωτόκολλο της Χάγης του 2007, ποιο δίκαιο θα εφαρμοστεί στην αξίωση διατροφής, σύμφωνα με τους οικείους κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου; Ποιοι είναι οι αντίστοιχοι κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου;

Άνευ αντικειμένου.

18 Ποιοι είναι οι κανόνες για την πρόσβαση στη δικαιοσύνη σε διασυνοριακές υποθέσεις εντός της ΕΕ σύμφωνα με τη διάρθρωση του κεφαλαίου V του κανονισμού περί υποχρεώσεων διατροφής;

Για τη διαμόρφωση των διατάξεων σχετικά με την αποτελεσματική πρόσβαση και τη δωρεάν νομική συνδρομή βάσει του κανονισμού για τις υποχρεώσεις διατροφής (και της σύμβασης για τις υποχρεώσεις διατροφής) στο ολλανδικό δίκαιο είναι σημαντικό να ληφθούν υπόψη τα παρακάτω.

Το LBIO ενεργούσε ήδη ως παραλήπτρια και διαβιβάζουσα αρχή πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού και της σύμβασης σε διαδικασίες δυνάμει της σύμβασης της Νέας Υόρκης και, ως παραλήπτρια αρχή, διεξάγει διαδικασίες προς όφελος αλλοδαπών αιτούντων. Σύμφωνα με το άρθρο 6 της σύμβασης της Νέας Υόρκης, το LBIO, ως φορέας παραλαβής, λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσει την είσπραξη της διατροφής για λογαριασμό του δικαιούχου. Το LBIO ενεργεί ιδίω ονόματι στο πλαίσιο διεθνούς διαδικασίας διατροφής. Το LBIO δεν εισπράττει δικαστικά τέλη σε διαδικασίες υποβολής αιτήσεων. Το LBIO δεν χρεώνει σε αλλοδαπό αιτούντα τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε στο πλαίσιο της διαδικασίας. Το άρθρο 14 παράγραφος 3 της σύμβασης και το άρθρο 44 παράγραφος 3 του κανονισμού μπορούν να εφαρμόζονται σύμφωνα με την πρακτική που ισχύει στο πλαίσιο της σύμβασης της Νέας Υόρκης. Πράγματι, ο αιτών μπορεί να κινηθεί διαδικασίες χωρίς νομική συνδρομή (υπό την έννοια της νομικής εκπροσώπησης από πάροχο νομικής συνδρομής), διότι η κεντρική αρχή, το LBIO, παρέχει η ίδια τις αναγκαίες υπηρεσίες δωρεάν.

19 Τι μέτρα έχει λάβει το συγκεκριμένο κράτος μέλος προκειμένου να διασφαλιστεί η άσκηση των δραστηριοτήτων που περιγράφονται στο άρθρο 51 του κανονισμού περί υποχρεώσεων διατροφής;

Σύμφωνα με τον νόμο για το Εθνικό Γραφείο Είσπραξης Διατροφών (Wet LBIO), το LBIO διαθέτει επαρκείς δυνατότητες για την εκτέλεση των καθηκόντων που ορίζονται στο άρθρο 51 του κανονισμού για τις υποχρεώσεις διατροφής.

Μεταξύ άλλων, ο νόμος ρυθμίζει την υποχρέωση ορισμένων φορέων και υπηρεσιών να παρέχουν πληροφορίες δωρεάν στο LBIO για τους σκοπούς του ρόλου του ως κεντρικής αρχής.

Αυτή η ιστοσελίδα είναι μέρος του ιστότοπου [Η Ευρώπη σου](#).

Θα μας βοηθούσαν πολύ [τα σχόλιά σας](#) σχετικά με τη χρησιμότητα των παρεχόμενων πληροφοριών.

■ Τελευταία επικαιροποίηση: 20/10/2025

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα